

RX

**PRAVDA O ZNEUŽÍVANÍ
LIEKOV NA PREDPIS**

slovenskobezdrog.sk

PREČO BOLA VYDANÁ TÁTO BROŽÚRKA

Vo svete sa o drogách veľa hovorí – na uliciach, v školách, na internete a v TV. Niečo z toho je pravda, niečo zase nie.

Veľa z toho, čo ľudia o drogách počujú, pochádza od tých, ktorí ich predávajú. Polepšení drogoví díleri priznali, že by boli povedali čokoľvek, len aby iní drogy kúpili.

Nenechajte sa oklamať. Na to, aby ste sa vyhli závislosti od drog a aby ste mohli pomôcť svojim priateľom, potrebujete pravdivé fakty. To je dôvod, prečo sme pre vás pripravili túto brožúrku.

Vaša spätná väzba je pre nás veľmi dôležitá, a preto sa tešíme na vaše podnety. Môžete nás navštíviť na stránke slovenskobezdrog.sk a poslať nám e-mail na info@slovenskobezdrog.sk.

ZNEUŽÍVANIE LIEKOV NA PREDPIS VÁŽNY PROBLÉM

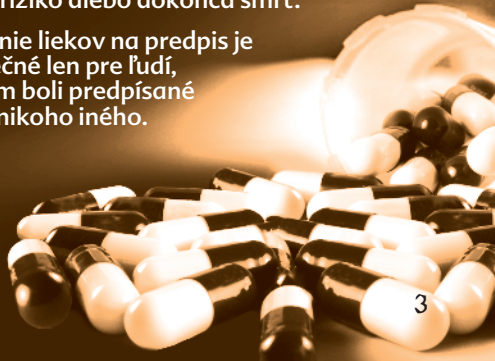
Príležitostné užívanie liekov na predpis mladistvými je vážnym problémom. Národné výskumy ukazujú, že tínedžer bude zneužívať lieky na predpis s väčšou pravdepodobnosťou než nelegálne pouličné drogy.

Mnoho mladých ľudí si myslí, že lieky na predpis sú bezpečné, pretože ich predpisujú lekári. Ale ich užívanie s cieľom sfetovať sa alebo kvôli „samoliečbe“ môže byť rovnako nebezpečné a návykové, ako užívanie nelegálnych pouličných drog.

Užívanie liekov na predpis so sebou nesie veľmi vážne zdravotné riziká. Práve preto sa užívajú len pod dohľadom lekára. Ale i vtedy musia byť ich účinky pozorne sledované, aby sa zamedzilo vzniku závislosti alebo iným problémom.

Mnohé tabletky vyzerajú rovnako. Je extrémne nebezpečné vziať si liek, o ktorom nič neviete, alebo ktorý vám nebol predpísaný. Každý človek môže z dôvodu rozdielneho chemického zloženia tela na lieky reagovať inak. Liek, ktorý jeden človek dobre znášal môže pre druhého znamenať veľké riziko alebo dokonca smrť.

Užívanie liekov na predpis je bezpečné len pre ľudí, ktorým boli predpísané a pre nikoho iného.

LIEKY NA PREDPIS ČO O NICH NEVIETE

Americký úrad pre boj s drogami zaradil mnoho liekov na predpis kvôli ich návykovosti a zneužívaniu do rovnakej kategórie ako ópium a kokaín. Okrem iných sú to Ritalín a Dexedrine (stimulanty) a lieky proti bolesti Oxycontin, Demerol a Roxanol.

Mnoho pouličných drog kedysi lekári a psychiatri predpisovali ako lieky. Neskôr, keď dôkazy o ich škodlivých účinkoch už nemohli byť naďalej ignorované, boli zakázané. Príkladom je heroín, kokaín, LSD, metamfetamín a extáza.

Zneužívanie liekov na predpis môže byť ešte nebezpečnejšie než užívanie nelegálnych drog. Vysoká

účinnosť niektorých syntetických (človekom vyrobených) liekov, ktoré sú dostupné na predpis, vytvára veľké riziko predávkovania. Toto je obzvlášť pravdivé pre Oxycontin a jemu podobné lieky proti bolesti, ktoré v posledných piatich rokoch spôsobili dvojnásobný počet úmrtí v dôsledku predávkovania.

Mnoho ľudí si neuvedomuje, že distribúcia alebo predaj liekov na predpis (okrem lekárov) je formou predaja drog a je to rovnako protizákonné ako predaj heroínu alebo kokaínu, s vysokými finančnými pokutami a hrozbou väzenia. Keď je výsledkom predaja drog smrť alebo vážne telesné poškodenie, dilerom hrozí doživotie.

TYPY ZNEUŽÍVANÝCH LIEKOV NA PREDPIS

Lieky na predpis, ktoré sa užívajú príležitostne sa delia do nasledovných kategórií:

- 1. Sedatíva:** Často nazývané aj sedatíva centrálného nervového systému (mozgu a miechy). Tieto lieky spomaľujú mozgovú činnosť. Patria sem lieky, ktoré majú upokojujúce účinky a spôsobujú ospalosť, a lieky podávané s cieľom znížiť napätie alebo úzkosť.
- 2. Opiáty a deriváty* morfia:** Všeobecne nazývané ako lieky proti bolesti. Tieto lieky obsahujú ópium alebo látky podobné ópiu a používajú sa s cieľom uľaviť od bolesti.
- 3. Stimulanty:** Kategória liekov, ktorých účelom je zvýšiť vitalitu a bdelosť, ale ktoré zároveň zvyšujú krvný tlak, tep srdca a zrýchľujú dýchanie.
- 4. Antidepresíva:** Psychofarmaká, ktoré by mali zvládať depresiu.

* deriváty: chemické látky odvodené z príbuznej látky.

SEDATÍVA

Tieto lieky sú k dispozícii vo forme viacfarebných tabletiiek a kapsúl alebo vo forme tekutiny. Niektoré lieky z tejto kategórie, ako napríklad Zyprexa, Seroquel a Haldol, sú známe ako „účinné utišujúce prostriedky“ alebo „antipsychotiká“, pretože by mali zmierniť prejavy duševných chorôb. Sedatíva ako Xanax, Klonopin, Halcion a Librium sa často nazývajú „benzos“ (skratka pre benzodiazepán*). Ďalšie sedatíva ako Amytal, Numbtal a Seconal sú klasifikované ako barbituráty – lieky používané ako sedatíva a tabletky na spanie. Na Slovensku sa najčastejšie používa Xanax.

OBCHODNÝ NÁZOV

- Xanax

SLANGOVÉ NÁZVY

- Cukrík
- Tabletky na spanie

* benzodiazepán: sedatívum, ktoré uvoľňuje svaly a utlmuje duševné rozrušenie.

SEDATÍVA KRÁTKODOBÉ ÚČINKY

Krátkodobé účinky sedatív zahŕňajú:

- spomalenie mozgovej činnosti
- znížený krvný tlak
- zmätenosť
- závrat
- horúčku
- obrazové halucinácie
- dezorientovanosť, problémy s koordináciou
- ťažkosti pri močení
- spomalený pulz a dýchanie
- slabú koncentrovanosť
- vyčerpanosť*
- zlú artikuláciu
- pomalosť
- rozšírené zreničky
- depresie
- závislosť

Vyššie dávky môžu spôsobiť poškodenie pamäti, úsudku a koordinácie, podráždenosť, paranoju† a samovražedné myšlienky. Niektorí ľudia zažijú úplne opačné veci než dúfali, ako napríklad rozrušenosť alebo agresívnosť.

Užitie sedatív (liekov na upokojenie) v kombinácii s inými látkami, najmä alkoholom, môže spôsobiť spomalenie dýchania a tepu a dokonca viesť k smrti.

* vyčerpanosť: extrémna fyzická alebo duševná únava.

† paranoja: podozrievavosť, nedôvera alebo strach z ľudí.

SEDATÍVA DLHODOBÉ ÚČINKY

V oči sedatívam sa môže veľmi rýchlo vypestovať tolerancia. Následkom je, že na dosiahnutie rovnakého účinku sú nutné vyššie dávky. Užívateľ, ktorý chce dosiahnuť rovnaký pocit blaženosti, môže zvyšovať dávky do takej miery, že si privodí kómu alebo smrť predávkovaním.

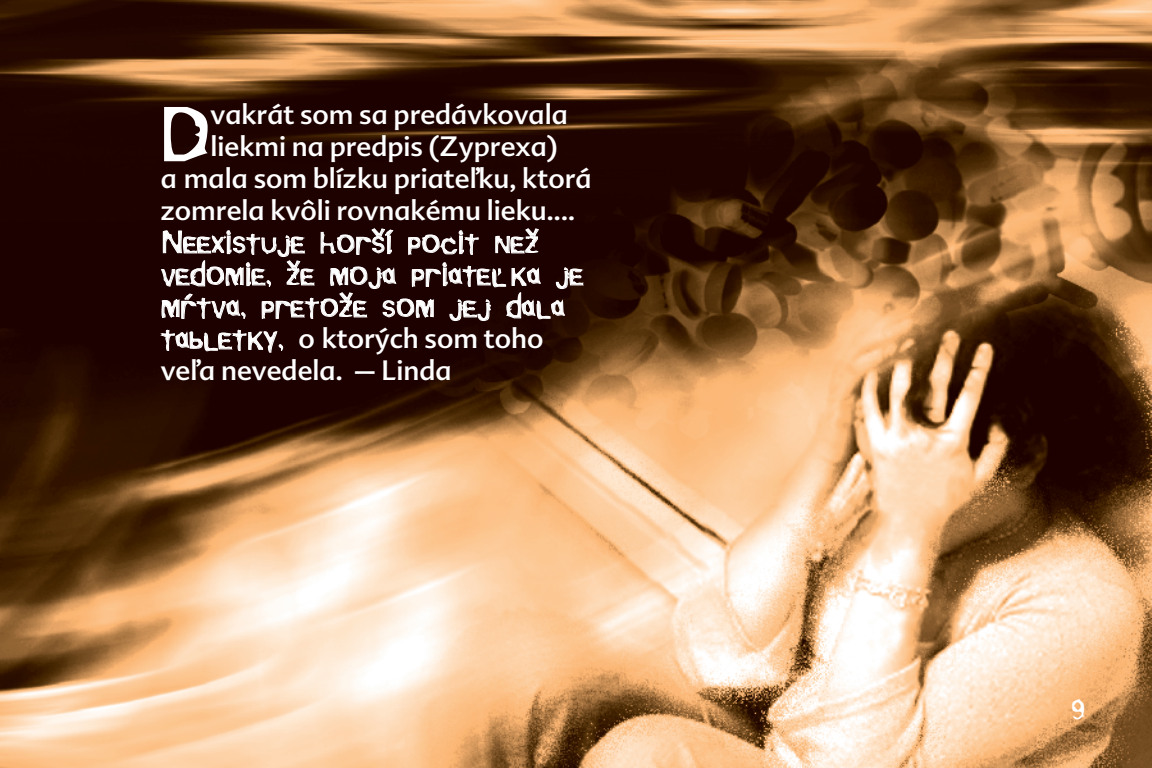
Dlhodobé užívanie sedatív môže mať za následok depresie, chronickú únavu, ťažkosti s dýchaním, sexuálne problémy a problémy so spánkom. Tak ako rastie závislosť od lieku, tak v prípade, že užívateľ nemá liek k dispozícii, jeho túžba po ňom rastie, čo je bežne sprevádzané pocitmi úzkosti alebo záchvatmi paniky.

Abstinenčné príznaky zahŕňajú nespavosť, slabosť a nevoľnosť. U dlhodobých užívateľov vysokých

dávok sa dostavuje rozrušenosť, vysoká telesná teplota, delírium, halucinácie a kŕče. Na rozdiel od iných drog, abstinencia od sedatív môže byť životu nebezpečná.

Tieto lieky môžu taktiež zvýšiť riziko vysokej hladiny cukru v krvi, spôsobiť cukrovku a nárast hmotnosti (boli zaznamenané prípady zvýšenia hmotnosti až o 4 – 5 kilogramov).

Podľa štúdie vykonanej denníkom *USA Today*, založenej na údajoch od FDA (americký Úrad pre potraviny a liečivá) zozbieraných za obdobie štyroch rokov, boli antipsychotiká (typ sedatív) pravdepodobnou príčinou 45 úmrtí súvisiacich so srdcovými problémami, udusením, zlyhaním pečene a samovraždou.

A woman is shown in a dark, moody setting, possibly a car interior, with her hands covering her face in a gesture of grief or despair. The lighting is dramatic, with strong highlights and deep shadows, creating a somber atmosphere. The background is dark and textured, possibly showing some foliage or a patterned surface.

Dvakrát som sa predávkovala
liekmi na predpis (Zyprexa)
a mala som blízku priateľku, ktorá
zomrela kvôli rovnakému lieku....
NEEXISTUJE HORŠÍ POCIT NEŽ
VEDOMIE, ŽE MOJA PRIATEĽKA JE
MŔTVA, PRETOŽE SOM JEJ DALA
TABLETKY, o ktorých som toho
veľa nevedela. — Linda

ROHYPNOL

Rohypnol je asi 10x silnejšie sedatívum než Válium. Droga je dostupná vo forme bielych alebo olivovo zelených tabletiiek a zvyčajne sa predáva v bublinových obaloch. Užívateľia tabletky rozdrvia na prášok, ktorý následne šnupú, zmiešajú ho s marihuanou a fajčia alebo ho rozpustia v nápoji, alebo ho aplikujú injekčnou striekačkou. Na Slovensku sa vo veľkej miere zneužíva aj Ibuprofén, Stilnox a Hypnogen.

OBCHODNÉ NÁZVY

- Rohypnol
- Ibalgin

SLANGOVÉ NÁZVY

- Roháč
- Ibáč

ÚČINKY ROHYPNOLU

Rohypnol si získal reputáciu drogy používanej pri znásilneniach, pretože robí obeť neschopnými odporu a z toho dôvodu bol a je často používaný pri páchaní sexuálnych útokov.

Užívatelia Rohypnolu jeho účinky často popisujú ako „paralizujúce“. Jeho účinky sa začnú prejavovať 20 až 30 minút po užití drogy, vrchol dosiahnu do 2 hodín a môžu pretrvávajúť 8 až 12 hodín. Človek sa vďaka Rohypnolu môže stať takým neschopným konať, až napokon skolabuje. Taký človek potom leží

na zemi, má otvorené oči a je schopný vnímať dianie okolo seba, ale je absolútne neschopný pohybu. Následne je poškodená pamäť a on alebo ona si nepamätá nič z toho, čo sa udialo.

Človek nedokáže ovládať svaly, je zmätený, ospalivý a trpí amnéziou.

V Európe a Latinskej Amerike sa Rohypnol predáva ako tabletky na spanie, avšak v Spojených štátoch je nelegálny.

OPIÁTY A DERIVÁTY MORFIA

Opiáty účinkujú na nervový systém a používajú sa s cieľom uľaviť od bolesti. Dlhodobé užívanie môže viesť k fyzickej závislosti a abstinenčným príznakom. Existujú vo forme tabletiiek alebo v tekutej forme.

Obchodný názov

- Oxycontin

KRÁTKODOBÉ ÚČINKY UŽÍVANIA OPIÁTOV A DERIVÁTOV MORFIA

Krátkodobé účinky
užívania opiátov
a derivátov morfia
zahŕňajú:

- ospalosť
- spomalené
dýchanie
- zápchu
- bezvedomie
- nevoľnosť
- kómu

OPIÁTY A DERIVÁTY MORFIA DLHODOBÉ ÚČINKY

Dlhodobé užívanie alebo zneužívanie opiátov môže viesť k fyzickej závislosti a narkománii. Telo si zvykne na prítomnosť drogy a ak sa znížia dávky alebo je užívanie úplne prerušené, dostavia sa abstinenčné príznaky. Tými sú nepokoj, hnačka, zvracanie a návaly zimnice s husou kožou („absták“). Taktiež môže vzrásť tolerancia organizmu voči droge, čo znamená, že dlhodobí užívatelia musia zvyšovať dávky, aby dosiahli rovnaké účinky.

Ďalšie informácie o zneužívaní liekov proti bolesti nájdete v ďalšej brožúrke z tejto série, *Pravda o liekoch proti bolesti*.

Môj „priateľ“ mi dal oxy. Začala som s tabletkami (40 mg), po pár mesiacoch som prešla na 60 mg. V tomto období som už bola skutočne závislá. Hltala som ich, aby som čo najskôr zaspala a necítila sa zle. Ráno som si musela hneď jednu dať, inak mi bolo zle. Ďalšiu som si musela dať na obed. A ďalšie popoludní a večer. Vedela som, že som závislá, pretože bez nich som jednoducho nefungovala. Bez nich som sa cítila hrozne. Nielen fyzicky, ale bez nich som nevládala ľudí ani život. Potom som prešla na 80 mg a môj svet sa zosypal. Začala som okrádať každého, koho som poznala, len aby som získala svoju dávku...

—Charleen

STIMULANTY

Stimulanty, niekedy nazývané aj životabudiče, dočasne zvyšujú bdelosť a vitalitu. Najčastejšie pouličné drogy, ktoré spadajú do tejto kategórie, sú kokaín a amfetamíny.

Stimulanty na predpis sú vo forme tabletiiek alebo kapsúl. Pri zneužívaní sa prehltajú, vpichujú vo forme tekutiny alebo sa drvia a šnupú.

Niektoré so známých obchodných a slangových názvov:

OBCHODNÉ NÁZVY

- Ritalín
- Concerta

SLANGOVÉ NÁZVY

- Diétny koks
- Detský kokaín

STIMULANTY KRÁTKODOBÉ ÚČINKY

Krátkodobé účinky stimulantov zahŕňajú vyčerpanosť, apatiu a depresiu – „dojazd“, ktorý nasleduje po „úlete“. A je to práve pocit okamžitej a pretrvávajúcej vyčerpanosti, ktorý vedie užívateľa stimulantov k ďalšej dávke. Čoskoro nie je jeho cieľom „úlet“. Snaží sa len získať „normálny“ pocit – pocítiť aspoň nejakú energiu.

STIMULANTY DLHODOBÉ ÚČINKY

Stimulanty môžu byť návykové. Opakované vysoké dávky stimulantov môžu vo veľmi krátkej dobe viesť k pocitom nepriateľstva alebo paranoje. Vysoké dávky môžu vyvolať nebezpečne vysokú telesnú teplotu a nepravidelný tlkot srdca.

Viac informácií o zneužívaní liekov na predpis nájdete v ďalšej brožúrke z tejto série, *Pravda o Ritalíne*.

ANTIDEPRESÍVA

Ďalšou kategóriou zneužívaných liekov sú antidepresíva, napríklad Prozac, Paxil, Celexa, Zoloft, Effexor a Remeron. Tieto sú dostupné vo forme viacfarebných tabletiiek a kapsúl.

Výskumy preukázali, že následky týchto liekov zahŕňajú:

- nespavosť
- podráždenosť
- nervozitu a pocit úzkosti
- násilnícke myšlienky a činy
- rozrušenosť
- samovražedné myšlienky alebo samovraždu
- triašku, potenie
- nepriateľstvo
- nepravidelný tep srdca

- agresívnosť
- kriminálne správanie
- zmätenosť a nesúvislé myslenie
- paranoju
- halucinácie
- psychózy
- akatíziu (bolestivá vnútorná rozrušenosť; neschopnosť pokojne sedieť)

Jeden výskum zistil, že 14% mladistvých, ktorí berú antidepresíva, začalo byť agresívnych a dokonca násilných. Jeden 12-ročný chlapec začal mať nočné mory o zavraždení svojich spolužiakov. Následne sám seba v sne zastrelil. Sen bol „veľmi skutočný“ aj potom, keď sa zobudil. Celé dni ho prenasledovali sny o zabíjaní. Tieto sny sa zdali stále skutočnejšími. Začal mať silné samovražedné sklony, a to až do chvíle, kým lieky neprestal užívať.

Mám pocit, akoby na mňa môj mozog kričal, že chce viac tabletiiek. Pocity, ktoré mám bez nich, sú úplne neznesiteľné.... Potrebujem pomôcť s tým, aby som sa dostala cez abstrák po vysadení Effexoru. MÁM TAKÉ DEPRESIE, ŽE SOM SI ZAČALA REZAŤ RUKY. A PRÍTOM VÔBEC NEVIEM PREČO. Taktiež mám každých pár hodín halucinácie a vidím rôzne veci – NAPRIKĽAD DNES SOM VIDELA, AKO Z MOJEJ STENY KVAPKÁ KRV. — Rita

Táto štúdia zaznamenala aj ďalšie príklady extrémneho a iracionálneho správania sa ľudí pod vplyvom týchto liekov. Jeden muž autom zrazil policajta preto, aby mu mohol vziať zbraň a sám sa zastreliť. Ďalší utopil vo vani svoje dve malé deti a následne i seba. Iný chlapec bezdôvodne zbil svojho blízkeho priateľa. Ani jeden z nich v minulosti neprejavoval akékoľvek známky násilia.

Medzi abstinenčné príznaky po vysadení antidepresív patria myšlienky na samovraždu, agresivnosť, pocity úzkosti, depresia, záchvaty plaču, nespavosť, závrat, zvracanie, bolesti hlavy, triaška a pocity elektrických „impulzov“ v mozgu.

KETAMÍN

Ketamín, zaradený do kategórie „disociatívnych anestetík“, sa používa v práškovej alebo tekutej forme ako anestetikum, zvyčajne u zvierat. Je možné ho aplikovať injekčnou striekačkou, konzumovať v nápojoch, šnupať alebo pridať do jointov alebo cigariet. Ketamín bol v roku 1999 v USA zaradený na zoznam regulovaných látok.

Krátkodobé a dlhodobé účinky zahŕňajú zrýchlený tep a zvýšený krvný tlak, nevoľnosť, zvracanie, otupenosť, depresiu, amnéziu, halucinácie a potenciálne smrteľné

problémy s dýchaním. Užívatelia Ketamínu si môžu vypestovať túžbu po lieku. Po požití vysokých dávok užívatelia opísali svoje zážitky ako „mimo tela“ alebo „blízko smrti“.

Ketamín utlmuje, znehybňuje a vyvoláva stav podobný snívaniu, preto sa používal a používa pri znásilneniach na potlačenie odporu obeť.

* disociatívne anestetikum: liek, ktorý spôsobuje skreslené zrakové a sluchové vnemy a vytvára pocit odlúčenia (oddelenia) od prostredia a od seba samého.

ZNEUŽÍVANIE BEŽNE

Bežne dostupné lieky proti prechladnutiu a kašľu, ktoré obsahujú drogu Dextromethorphan (DXM) sa tiež zneužívajú. DXM sa predáva vo forme sirupu, gélu a tabletiiek. Nákup jeho práškovej formy cez internet je obzvlášť riskantný kvôli jeho neistému zloženiu a veľkosti dávky. Je možné ho nájsť vo viac ako 100 produktoch; Coricidin a Robitussin sa zneužívajú najčastejšie.

DOSTUPNÝCH LIEKOV

OBCHODNÉ
NÁZVY

- Coricidin
- Robitussin

ÚČINKY (DXM) SIRUPU PROTI KAŠĽU

- obrazové halucinácie
- zvýšená podráždenosť
- nespavosť
- otupenosť
- fyzická závislosť (pri dlhodobom užívaní)
- závrat
- zlá artikulácia
- preludy
- potenie
- vysoký krvný tlak
- poškodenie pečene a mozgu

Sirup proti kašľu, zmiešaný s inými liekmi, môže taktiež spôsobiť poruchy centrálného nervového systému a srdcové problémy. V kombinácii s alkoholom je obzvlášť nebezpečný a môže zapríčiniť smrť.

E
W
E
R
G
E
N
C
Y

Moja skúsenosť s DXM: začala som močiť krv. Cítila som sa chorá... Cítila som sa slabá... Kvôli jeho užívaniu som sa všetkého vzdala... Jediné, čo ma zaujímalo, bolo sfetovať sa... Myslela som si, že môžem Coricidin užívať len tak, že sa nič nestane. Nikdy som si nemyslela, že môžem byť závislá... Už nikdy nebudem môcť vrátiť čas. **Keby som to tak mohla vrátiť späť a vymazať.**— Crystal

MEDZINÁRODNÉ ŠTATISTIKY

V Spojených štátoch denne pribudne 2500 mladistvých, ktorí po prvýkrát zneužijú lieky proti bolesti na predpis.

Len v Spojených štátoch zneužíva lieky na predpis viac ako 15 miliónov ľudí, čo je viac ako počet evidovaných užívateľov kokaínu, halucinogénov, inhalantov a heroínu dokopy.

Na Slovensku je podľa odhadu 4250 užívateľov Subutexu (návykový psychotropný opiát, ktorý má podobné účinky ako heroín).

Prieskum z roku 2007, vykonaný v Spojených štátoch, zistil, že 3,3% mladistvých vo veku 12 – 17 rokov a 6% mladých vo veku 17 – 25 rokov zneužilo za posledný mesiac lieky na predpis.

Len na Slovensku užilo v roku 2007 lieky s utišujúcim účinkom 9,1% mladistvých vo veku 16 rokov.

PRÍČINY SMRTI

LIEKY NA PREDPIS

45%

SPOJENIE
S POUĽIČNÝMI
DROGAMI

39%

AMFETAMÍN

+

METAMFETAMÍN

+

HEROÍN

+

KOKAÍN

V roku 2005 4,4 milióna mladistvých (vo veku od 12 – do 17 rokov) pripustilo, že užívajú utišujúce lieky na predpis a 2,3 milióna užilo stimulant na predpis ako napríklad Ritalín. 2,2 milióna zneužilo lieky na voľný predaj ako napríklad sirup proti kašľu. Priemerný vek ľudí, ktorí takto po prvýkrát zneužili liečivá, je 13 až 14 rokov.

Sedatíva, opiáty a antidepresíva majú na svedomí viac úmrtí spôsobených predávkovaním (45%) než kokáín, heroín, metamfetamín a amfetamíny (39%) dokopy. V minulosti v Spojených štátoch dochádzalo k najväčšiemu počtu úmrtí v mestách v afroamerických komunitách. Avšak dnes vedú biele vidiecke komunity. Rovnaký trend je vidieť v počte hospitalizácií spôsobených zneužívaním liekov a pohotovostných hospitalizácií po predávkovaní. V roku 2005 bolo z 1,4 milióna príjmov na pohotovosti, súvisiacich

s drogami, 598 542 spojených so zneužitím farmaceutík alebo ich kombinácie s inými drogami.

Podľa prieskumu skoro 50% mladistvých verí, že lieky na predpis sú omnoho bezpečnejšie než nelegálne pouličné drogy – 60% až 70% tvrdí, že ich zdrojom drog je domáca lekárnička.

Podľa Národného centra pre drogové závislosti pri Kolumbijskej univerzite je u mladistvých, ktorí zneužívajú lieky na predpis, dvakrát väčšia pravdepodobnosť;

že budú piť alkohol, päťkrát väčšia pravdepodobnosť; že budú fajčiť marihuanu a dvanásť až dvadsaťkrát väčšia pravdepodobnosť; že budú užívať nelegálne pouličné drogy ako heroín, extázu a kokaín, než u mladistvých, ktorí lieky na predpis nezneužívajú.

V roku 2007 zistila Americká protidrogová organizácia, že zneužívanie lieku proti bolesti — Fentanyl — usmrtilo v Spojených štátoch viac ako 1000 ľudí. Je to 30 až 50-krát viac ako v rovnakom čase zabil heroín.

Uvedomila som si, že pravidelne užívam stále viac Xanaxu. Vzala som si v práci voľno, aby som sa toho zbavila. **VÔBEC SOM NEVEDELA, ŽE SOM ZÁVISLÁ** a dostala som „absták“. Štyri dni a noci som bola pripútaná k posteli. Nemohla som spať ani jesť. Zvracala som. Mala som halucinácie. Asi na tretí deň bez Xanaxu som začala mať problémy s koordináciou a udrжанím rovnováhy — narážala som do vecí. Keď mi na štvrtý deň začalo šklbať telom, začala som sa skutočne báť:

— Patricia

Pravda o drogách

Drogy sú v podstate jedy. Ich účinok určuje užité množstvo.

Malé množstvo stimuluje (zrýchli a naštartuje vás). Väčšie množstvo účinkuje ako sedatívum (spomalí vás). A ešte väčšie množstvo spôsobí otravu a môže človeka zabiť.

Toto platí pre každú drogu. Líšia sa iba množstvom potrebným na dosiahnutie príslušného účinku.

Ale mnohé drogy spôsobujú aj niečo iné: priamo ovplyvňujú myseľ. Môžu skresliť pohľad človeka na dianie okolo neho, následkom čoho môže byť konanie daného človeka čudné, iracionálne, nenáležité a dokonca deštruktívne.

Drogy blokujú všetky pocity — tie žiaduce aj tie nežiaduce. Takže drogy síce poskytujú krátkodobú pomoc tým, že uľavujú od bolesti, zároveň však ničia schopnosti a ostražitosť človeka a zatemňujú jeho myslenie.

Lieky sú drogy, ktorých cieľom je zrýchliť alebo spomaliť, alebo zmeniť činnosť telesných funkcií v snahe tieto funkcie zlepšiť. Niekedy sú potrebné. Avšak stále sú to drogy: účinkujú ako stimulanty alebo sedatíva a privysoké dávky vás môžu zabiť. Takže ak neužívate lieky tak, ako by sa mali užívať, môžu byť rovnako nebezpečné ako nelegálne drogy

Skutočným riešením je
poznať fakty a nie začať
užívať drogy.

PREČO ĽUDIA UŽÍVAJÚ DROGY?

Ľudia užívajú drogy, pretože chcú vo svojom živote niečo zmeniť.

Tu je niekoľko príčin, prečo mladí ľudia užívajú drogy:

- Aby zapadli do kolektívu
- Aby unikli alebo sa uvoľnili
- Aby sa zbavili nudy
- Aby vyzerali dospelo
- Aby sa vzopreli spoločenským pravidlám
- Aby experimentovali

Myslia si, že drogy sú riešením. Avšak napokon sa drogy stanú ich problémom.

Akokoľvek ťažké môže byť čeliť vlastným problémom, následky užívania drog sú vždy horšie než problém, ktorý sa človek snaží nimi vyriešiť. Skutočným riešením je poznať fakty a nie začať užívať drogy.

REFERENCIE

Údaje, ktoré sú použité v tejto brožúrke, pochádzajú z týchto zdrojov:

„Drug Scheduling,“ U.S. Drug Enforcement Administration

„Selected Prescription Drugs with Potential for Abuse,“ National Institute on Drug Abuse

International Narcotics Control Board

Office of Drug Control Policy

„Prescription Sedatives & Tranquilizers,“ Partnership for a Drug-Free America-Statement by Leonard J. Paulozzi before Senate Judiciary Subcommittee on Crimes and Drugs, 12 March 2008

Center for Substance Abuse Research

National Survey on Drug Use and Health 2007

Suicidality, violence and mania caused by SSRIs: A review and analysis, P. Breggin.

„Depressants,“ US Department of Health & Human Services and SAMHSA's National Clearinghouse for Alcohol & Drug Information

„Prescription drugs a gateway for teen drug abuse,“ *Houston Chronicle*, 4 September 2008

FOTOGRAFIE:

Strana 2 a 9: Stockxpert;
Strana 15: Sweet Faux Pas;
Strana 24: Wes Tarca.

Milióny výtlačkov brožúrok ako je táto v 22 rôznych jazykoch boli rozdane ľuďom po celom svete. Ako sa na ulici objavujú nové drogy a ako sa o ich účinkoch dozvedáme nové informácie, vydané brožúrky aktualizujeme a vytvárame nové.

Brožúrky vydáva Nadácia Svet bez drog, nezisková verejnoprospešná organizácia so sídlom v Los Angeles v Kalifornii.

Nadácia poskytuje svojej medzinárodnej sieti, zameranej na prevenciu užívania drog, vzdelávacie materiály, poradenstvo a koordinuje ju. Pracuje s mládežou, rodičmi, pedagógmi, občianskymi združeniami a vládnymi organizáciami – s každým, kto má záujem pomáhať ľuďom viesť život bez drog.

FAKTY, KTORÉ MUSÍTE POZNAŤ

Táto brožúrka je jednou zo série publikácií, ktoré prinášajú fakty o marihuane, alkohole, extáze, kokaíne, crack kokaíne, metamfetamíne a kryštalickom metamfetamíne, inhalantoch, heroíne, LSD a o zneužívaní liekov na lekársky predpis. Keď si ich človek prečíta, dozvie sa o drogách dosť na to, aby sa dokázal rozhodnúť pre život bez nich.

Ak chcete získať viac informácií alebo viac výtlačkov tejto alebo ďalších brožúrok z tejto série, kontaktujte:

Foundation for a Drug-Free World
1626 N. Wilcox Avenue, #1297
Los Angeles, CA 90028 USA

drugfreeworld.org
info@drugfreeworld.org
1-888 NOTODRUGS
(1-888-668-6378)

Slovensko bez drog, o.z.
Žilinská 8
811 05 Bratislava

info@slovenskobezdrog.sk
www.slovenskobezdrog.sk